

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-5243522

02 OKT. 2013

Αθήνα 1-10- 2013
Αριθμ. Πρωτ. : 1249

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Κοινή Αγροτική Πολιτική 2007-2013»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 12941/15-7-2013

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Ε. Μπασιάκος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η περίοδος που διανύουμε αφορά στην 4η Προγραμματική περίοδο 2007-2013, στο διάστημα της οποίας η ΚΑΠ υπέστη μια διορθωτικού χαρακτήρα μεταρρύθμιση, γνωστή ως «διαγνωστικός έλεγχος» της ΚΑΠ. Η μεταρρύθμιση αυτή της επέτρεψε να διατηρήσει το πνεύμα των μεταρρυθμίσεων του 2003, προσαρμοζόμενη ταυτόχρονα και στις τότε τρέχουσες εξελίξεις.

Το Νοέμβριο του 2008, το Συμβούλιο Υπουργών Γεωργία-Αλιείας ενέκρινε μια σειρά μεταρρυθμίσεων με στόχο να ανταποκριθεί η ΚΑΠ σε συγκεκριμένες προκλήσεις, όπως:

- Η καταπολέμηση και προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος,
- Η διαχείριση των υδάτων,
- Η παροχή και χρήση ανανεώσιμης ενέργειας,
- Η διαφύλαξη της βιοποικιλότητας,
- Η επιδίωξη καινοτομίας στις περιφέρειες της Ε.Ε.

Μετά από ένα μεγάλο γύρο διαπραγματεύσεων, οι θέσεις που υιοθετήθηκαν αφορούσαν στα εξής:

- Αύξηση του ορίου στήριξης εγκατάστασης νέων γεωργών από 55.000€ σε 70.000€.
- Μείωση των ορίων επιλεξιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων σχετικά με τη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων. Με τη ρύθμιση αυτή συμπεριελήφθη τελικά το σύνολο σχεδόν των εκμεταλλεύσεων της χώρας μας.
- Αύξηση των πόρων που διατίθενται στο πλαίσιο του άρθρου 68 (ποιοτικό παρακράτημα) για τη στήριξη τομέων-τύπων γεωργίας, περιοχών, ποιότητας και εμπορίας γεωργικών προϊόντων. Αύξηση από 2,5% σε 3,5% του ανώτατου εθνικού δημοσιονομικού ορίου.

- Μείωση της επιπλέον προτεινόμενης υποχρεωτικής διαφοροποίησης σε 5% μέχρι το 2012.
- Δυνατότητα λειτουργίας ορισμένων παρεμβατικών μέτρων για τη στήριξη της αγοράς των σιτηρών, συμπεριλαμβανομένου του αραβοσίτου.
- Αύξηση των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων κατά 1% ετησίως για την περίοδο 2009-2013.
- Δυνατότητα μεταβίβασης των ειδικών δικαιωμάτων χωρίς αυτά να συνοδεύονται από επιλέξιμη έκταση μέχρι το 2012.
- Απλοποίηση των κανόνων πολλαπλής συμμόρφωσης.

Όσον αφορά στην αγροτική ανάπτυξη, το 2005, το Συμβούλιο Υπουργών ενέκρινε μία σειρά από αλλαγές, προκειμένου να καταστήσει την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης πιο ισχυρή για την περίοδο 2007-2013. Οι αλλαγές αφορούσαν στα εξής:

- Τόνωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας και της δασοκομίας,
- Μέριμνα για την ύπαιθρο και το περιβάλλον,
- Αύξηση της ποιότητας της ζωής στις αγροτικές περιοχές.

Με διορθωτικό μέτρο που πέτυχε η ελληνική πλευρά υλοποιήθηκαν κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2007-2013 μέτρα εντός του πυλώνα II αποκλειστικά υπέρ των καπνοπαραγωγών, που λειτουργούν ως αντιστάθμισμα στους παραγωγούς που υπέστησαν τις αρνητικές συνέπειες της μεταρρύθμισης, μετά τη μερική αποσύνδεση των ενισχύσεων του καπνού και τη μεταφορά πόρων της ΚΟΑ του καπνού από τον πρώτο στον δεύτερο πυλώνα της ΚΑΠ.

Ακολούθως, το 2007, πραγματοποιήθηκαν τα ακόλουθα:

- Απλοποίηση νομοθεσίας: Η νομοθεσία για την αγροτική πολιτική απλοποιήθηκε σημαντικά, καθώς συγχωνεύτηκαν 21 κοινές οργανώσεις αγοράς για διαφορετικά γεωργικά προϊόντα σε ένα και μόνο σύνολο – με την ονομασία «Ενιαία Κοινή Οργάνωση Αγοράς» (Καν. 1234/2007). Επίσης, καταργήθηκαν οι προδιαγραφές εμπορίας για 26 τύπους οπωροκηπευτικών, πράγμα που μείωσε σημαντικά το διοικητικό άχθος τόσο για τις Υπηρεσίες όσο και για τους παραγωγούς.
- Αμπελοοινικός Τομέας: Η σημαντική πτώση της κατανάλωσης οίνου στην ΕΕ, η αύξηση των εισαγωγών σε συνδυασμό με τον μειωμένο ρυθμό αύξησης των εξαγωγών οδήγησαν στη μεταρρύθμιση του τομέα το 2007. Τα μέτρα που υιοθετήθηκαν είναι:
 - Απλοποίηση της νομοθεσίας σε ότι αφορά δικαιώματα φύτευσης, οινολογικές πρακτικές, ταξινόμηση και σήμανση.
 - Καθιέρωση εθνικών φακέλων μέσω των οποίων θα χρηματοδοτούνται μέτρα όπως η προώθηση σε τρίτες χώρες, η αναδιάρθρωση των αμπελώνων και η διαχείριση κρίσεων.
 - Ενημέρωση του καταναλωτή με καμπάνιες πληροφόρησης για τα ποιοτικά ευρωπαϊκά κρασιά.
 - Προστασία του περιβάλλοντος με την επιλεξιμότητα των αμπελώνων στο καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης και την υπαγωγή των εκριζωμένων εκτάσεων στους κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης.
 - Κατάργηση του καθεστώτος των εξαγωγικών επιστροφών.
- Τομέας βάμβακος: Τον Ιούνιο του 2008 υιοθετήθηκε το νέο καθεστώς στήριξης του τομέα, με το οποίο διασφαλίστηκαν 202 εκατ.€ ετησίως από τον Πυλώνα I της ΚΑΠ. Εξασφαλίστηκαν επιπλέον 4 εκατ.€ ως εθνικός φάκελος της χώρας, που προήλθε από τα αδιάθετα περισσεύματα των

πόρων που προορίζονταν για την προώθηση με στόχο τη στήριξη δράσεων για τη διαφήμιση του προϊόντος.

Όσον αφορά στη μεταρρύθμιση της ΚΑΠ 2014-2020, η νέα μεταρρυθμιστική προσπάθεια ξεκίνησε το καλοκαίρι του 2010 με τον Επίτροπο Γεωργίας να παρουσιάζει τα αποτελέσματα της Δημόσιας Διαβούλευσης που έγινε με αντικείμενο το μέλλον και το περιεχόμενο της ΚΑΠ.

Το Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας-Αλιείας, στις 26 Ιουνίου 2013, κατέληξε μετά από πολύμηνες διαπραγματεύσεις σε πολιτική συμφωνία για τη μεταρρύθμιση της ΚΑΠ, με βάση τις προτάσεις της Ε. Επιτροπής τον Οκτώβριο του 2011.

Η ΚΑΠ διατήρησε ένα σημαντικό μερίδιο του προϋπολογισμού της ΕΕ και για την Ελλάδα, εξασφαλίσθηκαν ποσά της τάξης των 18 δις €. Το μερίδιο των πόρων που αναλογεί στη χώρα θεωρείται σημαντική επιτυχία, αν ληφθεί υπόψη ότι οι παραπάνω έπρεπε να ανακατανεμηθούν για να εξισορροπηθεί η σχέση κυρίως με τα νέα Κράτη - Μέλη.

Στο πλαίσιο της νέας ΚΑΠ και σε ό,τι αφορά στις άμεσες ενισχύσεις:

- Στην Ελλάδα θα διατεθούν πόροι ύψους περίπου 2 δις € το χρόνο για τις άμεσες ενισχύσεις, γεγονός το οποίο αποτελεί σημαντική διαπραγματευτική επιτυχία.
- Οι άμεσες ενισχύσεις θα κατευθύνονται στους «ενεργούς αγρότες», με στόχο να αποκλειστούν από τις ενισχύσεις νομικά πρόσωπα που δεν έχουν σαν κύρια δραστηριότητα τη γεωργία. Υπάρχει υποχρέωση του Κράτους - Μέλους για ορισμό επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που θα αποκλείονται από τις άμεσες ενισχύσεις ώστε οι πόροι να δίνονται στους πραγματικούς γεωργούς.
- Η μεταρρύθμιση εισάγει την σταδιακή περιφερειοποίηση με σκοπό να γίνει δικαιότερη η κατανομή της στήριξης μεταξύ των γεωργών και μεταξύ των περιφερειών του κάθε Κράτους-Μέλους. Το σύστημα άμεσων ενισχύσεων θα απομακρυνθεί σταδιακά από το ιστορικό μοντέλο ως βάση υπολογισμού της ενίσχυσης. Γίνεται δηλαδή μια «εσωτερική σύγκλιση» των ενισχύσεων. Η ρύθμιση αυτή θα επιτρέπει την παροχή στήριξης σε νέους αγρότες που δεν είχαν ιστορικά δικαιώματα.
- Η πρόταση της Επιτροπής περιλαμβάνει την προσαύξηση κατά 25% της βασικής ενίσχυσης για τα πρώτα 5 χρόνια απασχόλησης στους νέους γεωργούς (ηλικίας < 40 ετών). Τα Κράτη-Μέλη δεσμεύουν για το υποχρεωτικό αυτό καθεστώς ποσοστό έως 2% του εθνικού δημοσιονομικού φακέλου. Η Ελλάδα υποστήριξε τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της ενίσχυσης των νέων γεωργών και από τον 1ο πυλώνα, θέση που τελικά έγινε αποδεκτή.
- Εισάγεται το προαιρετικό καθεστώς μικροκαλλιεργητών, όπου προβλέπεται μια απλουστευμένη μορφή ενίσχυσης, απαλλάσσοντας τους γεωργούς από περιβαλλοντικές υποχρεώσεις και τη δημόσια διοίκηση από υπερβολική γραφειοκρατία. Με παρέμβαση της Ελλάδας επετεύχθη περαιτέρω απλούστευση του καθεστώτος, σε σχέση με την αρχική πρόταση, με αποτέλεσμα την καλύτερη διαχείριση των πόρων προς όφελος των δικαιούχων παραγωγών.
- Η πράσινη ενίσχυση θα δίνεται στους γεωργούς με την προϋπόθεση ότι τηρούν τρεις βασικές περιβαλλοντικές υποχρεώσεις: (α) διαφοροποίηση καλλιεργειών, (β) διατήρηση μονίμων βοσκοτόπων και (γ) διατήρηση

περιοχών οικολογικής εστίασης. Για τις περιοχές οικολογικής εστίασης υπάρχει το όριο των 15 εκταρίων, γεγονός που εξαιρεί το μεγαλύτερο ποσοστό των εκμεταλλεύσεων της χώρας. Από το μέτρο, η χώρα μας πέτυχε επίσης να εξαιρεθούν οι μόνιμες καλλιέργειες, οι οποίες θεωρούνται από μόνες τους «εκτάσεις οικολογικής εστίασης».

- Δίνεται η δυνατότητα στα Κράτη-Μέλη για παροχή συνδεδεμένης ενίσχυσης σε ποσοστό έως 8% του δημοσιονομικού φακέλου, ενώ υπάρχει η δυνατότητα για χορήγηση επιπλέον ενίσχυσης 2% του δημοσιονομικού φακέλου για τα πρωτεΐνούχα φυτά.

Σε ό,τι αφορά στην Ενιαία Κοινή Οργάνωση αγορών γεωργικών προϊόντων:

- Οι αλλαγές που υιοθετήθηκαν στον Κανονισμό της ενιαίας Κοινής Οργάνωσης Αγοράς των γεωργικών προϊόντων έχουν στόχο την αντιμετώπιση του αυξημένου παγκόσμιου ανταγωνισμού, εξασφαλίζοντας στους γεωργούς ένα δίκτυο ασφαλείας σε ένα ασταθές παγκόσμιο περιβάλλον.
- Αναφορικά με το καθεστώς απαγόρευσης φύτευσης αμπέλου, το Συμβούλιο κατέληξε σε αντικατάσταση του υφιστάμενου καθεστώτος αρχής γενομένης από το 2016, με ένα νέο καθεστώς, που θα ισχύσει μέχρι το 2030. Αφορά σε σύστημα αδειών για νέες φυτεύσεις σε ποσοστό 1% της έκτασης των αμπελώνων των παραγωγών, ενώ αυτοί που εκριζώνουν αποκτούν αυτόματα δικαιώμα επαναφύτευσης.
- Το καθεστώς ποσοστώσεων ζάχαρης λήγει το Σεπτέμβριο 2015 και το Συμβούλιο υιοθέτησε παράταση μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2017, κάτι που διεκδίκησε η Ελλάδα σε συνεργασία με άλλα Κράτη-Μέλη. Διατηρούνται επίσης οι ρυθμίσεις για τα συμβόλαια μεταξύ βιομηχανίας και παραγωγών.
- Τα συστήματα δημόσιας παρέμβασης και ιδιωτικής αποθεματοποίησης αναθεωρούνται, ώστε να ανταποκρίνονται στις σημερινές απαιτήσεις.
- Καθιερώνονται νέες ρήτρες διασφάλισης για όλους τους τομείς, ώστε να μπορεί η Επιτροπή να παίρνει επείγοντα μέτρα για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών, όπως τα μέτρα που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια της κρίσης e-coli το 2011.
- Τα προγράμματα φρούτων και γάλακτος στα σχολεία διευρύνονται και ο ετήσιος προϋπολογισμός για το πρόγραμμα διανομής φρούτων στα σχολεία αυξάνεται από 90 εκατ. ευρώ σε 150 εκατ. ευρώ ετησίως για την ΕΕ.
- Επίσης, προβλέπεται καλύτερη οργάνωση των γεωργών ώστε να βελτιωθεί η διαπραγματευτική θέση τους στην τροφική αλυσίδα. Οι κανόνες για την αναγνώριση των οργανώσεων παραγωγών και των διεπαγγελματικών οργανώσεων θα καλύπτουν πλέον όλους τους τομείς.

Σε ό,τι αφορά στον Οριζόντιο κανονισμό, ο κατάλογος των υποχρεώσεων και απαιτήσεων που πρέπει να τηρούν οι παραγωγοί έχει απλουστευθεί, έτσι ώστε να αποκλείονται οι ρυθμίσεις σε τομείς, όπου δεν υπάρχουν σαφείς και ελέγχιμες υποχρεώσεις για τους γεωργούς.

Σε ό,τι αφορά στην Αγροτική ανάπτυξη:

- Η Ελλάδα διατήρησε τους χρηματοδοτικούς πόρους της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου και για την επταετία 2014-2020.
- Άλλάζει η δομή του δεύτερου πυλώνα και τα μέτρα ανάπτυξης δεν θα ανήκουν πλέον σε άξονες, αλλά θα αποφασίζουν τα Κράτη-Μέλη τα μέτρα που θα εφαρμόζουν με βάση τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί.

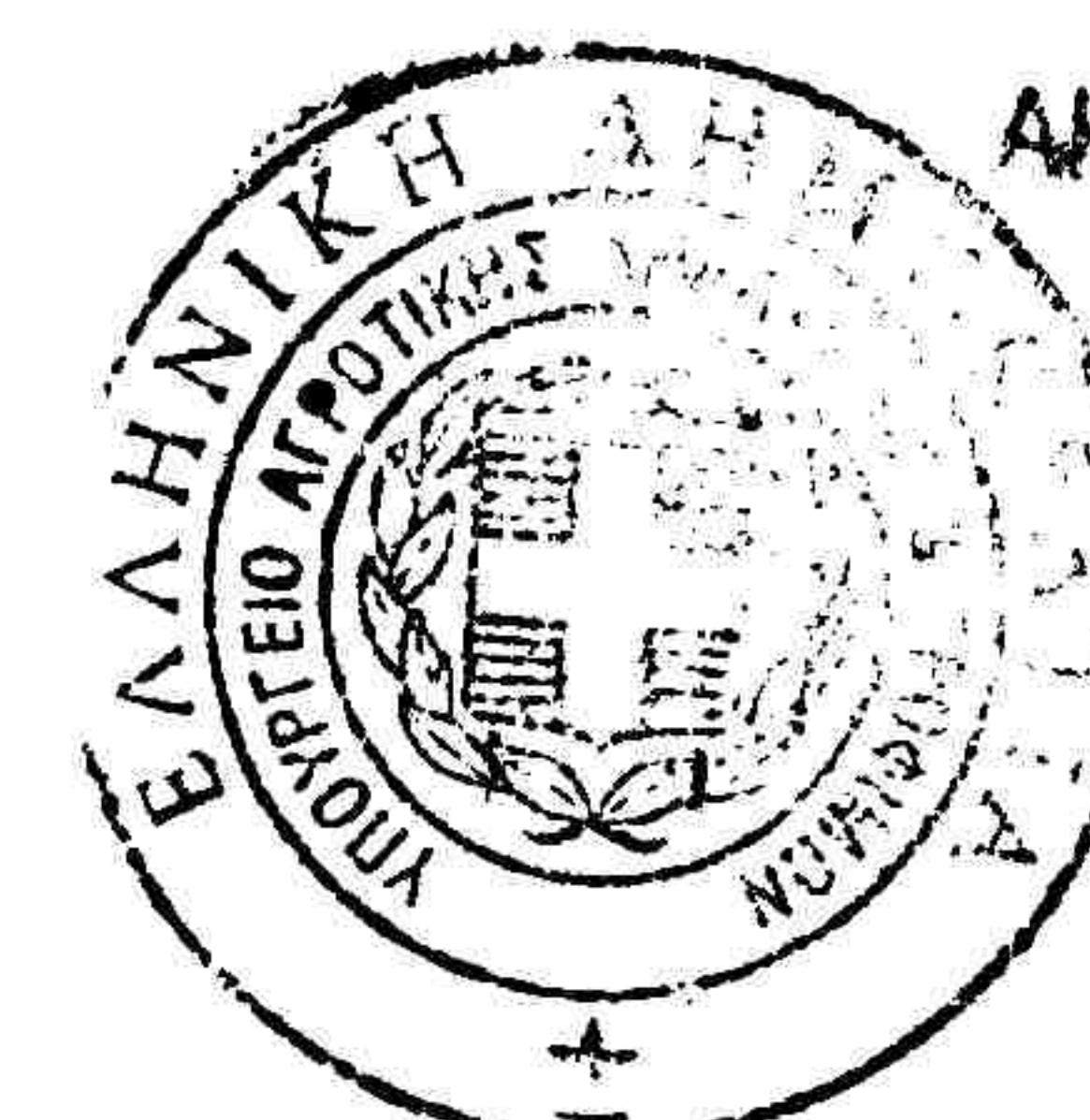
- Υιοθετείται ένα κοινό στρατηγικό πλαίσιο και συμφωνίες εταιρικής σχέσης, αξιοποιώντας έτσι καλύτερα τη στήριξη από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία.
- Εισάγεται η έννοια των θεματικών υποπρογραμμάτων αναφορικά με κλιματική αλλαγή, βιοποικιλότητα, νέους αγρότες, ορεινές περιοχές κ.α. και σε ορισμένες περιπτώσεις θα προβλέπονται υψηλότερα ποσοστά στήριξης.
- Συνεχίζεται το καθεστώς των ενισχύσεων σε περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα και αυξάνεται το ύψος της χρηματοδότησης από 250 σε 450 € / εκτάριο.
- Τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης θα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων: (α) Βιολογική γεωργία για την καλύτερη προβολή του τομέα, (β) γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα με στόχο την προστασία των φυσικών πόρων, (γ) καινοτομία για τη γεωργική παραγωγικότητα και την αειφορία με στόχο την αποτελεσματικότητα και την αποδοτική χρήση των πόρων, (δ) «Γεωργία που βασίζεται στη γνώση» με διευρυμένες δράσεις συμβουλευτικών υπηρεσιών στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, (ε) Αναδιάρθρωση/Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων, όπου προβλέπονται υψηλότερα ποσοστά στήριξης, (σ) Νέοι αγρότες με υψηλό πριμ πρώτης εγκατάστασης, (ζ) ασφάλειες & αμοιβαία κεφάλαια για ασφάλιση έναντι καιρικών συνθηκών και ζωονόσων. (η) Ομάδες/οργανώσεις παραγωγών με υποχρέωση υλοποίησης επιχειρηματικού σχεδίου, (θ) Leader δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση σε δράσεις για τη στήριξη σε συνδυασμό με άλλες πρωτοβουλίες σε τοπικό επίπεδο.

Εν κατακλείδι, η Ελλάδα, στο Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας έθεσε μετ'επιτάσεως διάφορα ζητήματα ελληνικού ενδιαφέροντος, με αποτέλεσμα οι ελληνικές θέσεις να γίνουν αποδεκτές. Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής:

- **Στήριξη της παραγωγής ζωοτροφών:** Η Ελλάδα έθεσε το θέμα της κρίσης στον τομέα της κτηνοτροφίας εξαιτίας της σημαντικής αύξησης των τιμών των ζωοτροφών και τόνισε την ανάγκη λήψης άμεσων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων μέτρων για την υποβοήθηση του πληπτόμενου τομέα της κτηνοτροφίας. Στο πλαίσιο αυτό, αποφασίστηκε η δυνατότητα χορήγησης συνδεδεμένης ενίσχυσης 2% για τα πρωτεΐνούχα φυτά.
- **Στήριξη των νέων αγροτών:** Η Ελλάδα υποστήριξε την υποχρεωτικότητα της ενίσχυσης των νέων γεωργών και από τον πρώτο πυλώνα, θέση που έγινε αποδεκτή. Η εν λόγω χρηματοδότηση ανέρχεται σε ποσοστό 2% του εθνικού κονδυλίου και είναι υποχρεωτική για όλα τα Κράτη Μέλη.
- **Πράσινη ενίσχυση:** Από τις προβλεπόμενες βασικές περιβαλλοντικές υποχρεώσεις για να δίνεται η πράσινη ενίσχυση, η Ελλάδα πέτυχε:
 - Την πλήρη εξαίρεση των εκμεταλλεύσεων μέχρι 10 εκτάρια από την υποχρέωση εναλλαγής καλλιεργειών, γεγονός που απαλλάσσει τη συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων γεωργών από το μέτρο.
 - Την απαλλαγή των εκμεταλλεύσεων με έκταση κάτω των 15 εκταρίων από την υποχρέωση διατήρησης περιοχών οικολογικής εστίασης, γεγονός που οδηγεί στην απαλλαγή του συντριπτικής πλειοψηφίας των ελληνικών εκμεταλλεύσεων.
 - Την πλήρη εξαίρεση των μονίμων καλλιεργειών από την υποχρέωση διατήρησης εκτάσεων οικολογικής εστίασης, καθώς αυτές θεωρούνται «εκτάσεις οικολογικής εστίασης» και αποφεύγεται ο κίνδυνος εκρίζωσης δένδρων.
- **Επενδύσεις άρδευσης:** Η Ελλάδα πέτυχε παράταση της ημερομηνίας κατάθεσης των διαχειριστικών σχεδίων των λεκανών απορροής αντί της 1ης

Ιανουαρίου έως το τέλος Οκτωβρίου 2013, προκειμένου να υλοποιηθούν παλιές και νέες επενδύσεις άρδευσης.

- **Ποσοστώσεις ζάχαρης:** Έγινε αποδεκτή η πρόταση της Ελλάδας για την παράταση του καθεστώτος ποσοστώσεων ζάχαρης μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2017, αντί Σεπτεμβρίου 2015.
- **Πρόταση Οδηγίας για τα προϊόντα καπνού και τα συναφή προϊόντα:** Η Ελλάδα έθεσε το θέμα των επιπτώσεων στο γεωργικό τομέα της εν λόγω Πρότασης, η οποία περιλαμβάνει διατάξεις που σε μεγάλο βαθμό μπορεί να επηρεάσουν άμεσα αλλά και έμμεσα την ελληνική καπνοκαλλιέργεια. Μεταξύ άλλων αφορούν στην απαγόρευση των τσιγάρων τύπου slims, στην τυποποίηση των πακέτων που πιθανά θα οδηγήσει τον αγοραστή σε φθηνότερου τύπου τσιγάρα και άρα εκτός αγοράς τα ποιοτικά ελληνικά καπνά. Στη βάση των προτάσεων της Ελλάδας, η τελική θέση του Συμβουλίου περιλαμβάνει την άρση της απαγόρευσης των τσιγάρων τύπου slims, ενώ αναμένεται η θέση του Ευρωκοινοβουλίου.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΣ

A. Ραυτόπουλος

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Ε. Μπασιάκο